

ՀՀ ֆինանսների նախարարություն

Հարկային և մաքսային մարմինների գանգատարկման հանձնաժողով

Ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ 57/8

25 դեկտեմբերի 2015 թ.

Քննարկվեց «Սեյմսկոնսարտշին և հետազոտում» ՍՊԸ ներկայացուցչի 16.11.2015 թ-ի բողոքը ՀՀ ՖՆ ստուգումների կազմակերպման և դիտարկման վարչության 16.09.2015 թ-ի թիվ 5011150 ակտի և ՀՀ ՖՆ իրավաբանական վարչության պետի 14.10.2015թ-ի թիվ 301275/02 որոշման դեմ:

«Սեյմսկոնսարտշին և հետազոտում» ՍՊԸ բողոքում բերված փաստարկները.

Համաձայն թիվ 5011150 ակտի 13-րդ կետի. «ՀՀ ՖՆ ԻՎ և ՎՎԻ վարչության բաժնի կողմից ուղարկված փաստաթղթերով նախապատրաստված նյութերով և 06.10.2014թ. հետաքննիչի որոշմամբ պարզվել է, որ կատարած գործարքների՝ մատուցած ծառայությունների դիմաց քաղաքացիներ Սուրեն Աբրահամյանից և Վաչագան Սարուխանյանից ստացել է երեք հազարական ԱՄՆ դոլար՝ խախտելով «Արժույթային կարգավորման և արժույթային վերահսկողության մասին» ՀՀ օրենքի 10-րդ հոդվածի 5-րդ կետի պահանջները»:

Վարչական մարմինը հետևյալ որոշումը կայացրել է հիմնվելով երկու անձանց՝ Սուրեն Աբրահամյանի և Վաչագան Սարուխանյանի բացատրությունների և հետաքննության մարմնի կողմից տրամադրված նյութերի հիման վրա:

Վարչական վարույթի ընթացքում ՀՀ ՖՆ ստուգումների կազմակերպման և դիտարկման վարչությունը ապացուցված է համարել այն փաստը, որ «Սեյմսկոնսարտշին և հետազոտում» ՍՊԸ-ն (այսուհետ նաև ընկերություն) կատարել է վերոնշյալ իրավախախտումը միայն հետաքննիչի կողմից կայացված որոշման և տվյալ անձանց բացատրությունների հիման վրա: Մինչդեռ, վարչական վարույթի ընթացքում վարչական մարմնի կողմից չեն ձեռնարկվել միջոցառումներ գործի բազմակողմանի, լրիվ և օբյեկտիվ ըննության համար, որի արդյունքում չի պարզվել, թե արդյոք՝

1. «Սեյմսկոնսարտշին և հետազոտում» ՍՊԸ-ն ստացել է յուրաքանչյուրից՝ Ս.Աբրահամյանից և Վ.Սարուխանյանից երեք հազարական ԱՄՆ դոլար,

2. Ինչ եղանակով է ստացել վերոնշյալ գումարները և ինչ նպատակով:

«Սեյմսկոնսարտշին և հետազոտում» ՍՊԸ-ն 08.10.2015թ. դիմումով աահանջել է տրամադրել վարչական վարույթի նյութերն ամբողջությամբ: Ի պատասխան դիմումի ՀՀ ՖՆ ՍԿԴՎ 17.10.2015թ. թիվ 19-4/31021-15 գրությամբ հայտնվել է, որ վարչական վարույթի նյութեր առկա չեն, խախտման պահանջներն արձանագրվել են 06.10.2014թ. հետաքննիչի որոշմամբ ՀՀ ՖՆ ԻՎ և ՎՎԻ վարչության կողմից ուղարկված փաստաթղթերով նախապատրաստված նյութերի հիման վրա, որոնք ստուգման ավարտից հետո ամբողջությամբ վերադարձվել են: Այսինքն, վարչական մարմինը կայացրել է վարչական ակտ, որի հիմքում ընկած ապացույցներ վարչական մարմնում առկա չեն: Վարչական մարմինը ոչ միայն խախտել է վարչական ակտի հասցեատիրոջ իրավունքը ստանալու իր վերաբերյալ կայացված վարչական ակտի հիմնավորումները, այլև կասկածի տակ է դնում կայացրած թիվ 5011150 ակտի

իրավաչափությունը, քանի որ չունի բավարար հիմքեր վարչական ակտ կայացնելու համար:

Խախտվել են «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» ՀՀ օրենքի 39-րդ հոդվածի պահանջները՝ վարչական մարմինը վարչական վարույթի ընթացքում վարույթի մասնակիցներին և նրա ներկայացուցիչներին հնարավորություն չի ընձեռել արտահայտվելու վարչական վարույթում քննարկվող գործի փաստական հանգամանքների վերաբերյալ, ինչի արդյունքում խախտվել է վստահորդի լավելու իրավունքը: Վերջինս անգամ չի հրավիրվել մասնակցելու վարչական վարույթին, որի ընթացքում և հնարավորություն չի ունեցել ներկայացնելու ապացույցներ, որով կհերքվեր իրեն ներկայացված պահանջի իրավաչափությունը:

ՀՀ ՖՆ ՍԿ և ԴՎ 16.09.2015թ. թիվ 5011150 ակտի հիման ՀՀ ՖՆ իրավաբանական վարչության կողմից 14.10.2015թ. կայացվել է թիվ 301275/02 որոշումը, որը ևս հանդիսանում է ոչ իրավաչափ վարչական ակտ, քանի որ կայացվել է արդեն իսկ ոչ իրավաչափ վարչական ակտի հիման վրա:

Հիմք ընդունելով «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» ՀՀ օրենքի 63-րդ հոդվածի պահանջները բողոքաբերը խնդրում է անվավեր ճանաչել ՀՀ ՖՆ ՍԿԴՎ 16.09.2015թ. թիվ 5011150 ակտի 13-րդ կետը, ինչպես նաև դրա արդյունքում կազմված ՀՀ ՖՆ իրավաբանական վարչության պետի 14.10.2015թ. թիվ 301275/02 որոշումը:

ՀՀ ֆինանսների նախարարության հարկային և մաքսային մարմինների գանգատարկման հանձնաժողովի եզրակացությունը.

ՀՀ ՖՆ հարկային և մաքսային մարմինների գանգատարկման հանձնաժողովը (այսուհետ նաև Հանձնաժողով), ուսումնասիրելով սույն գործին առնչվող նյութերն ու ապացույցները եկավ հետևյալ եզրակացության:

Քննարկման ընթացքում նշվեց, որ ՀՀ ֆինանսների նախարարի 28.11.2014 թ-ի թիվ 5011150 հանձնարարագրի համաձայն «Սեյմսկոնսարտշին և հետազոտում» ՍՊԸ-ում իրականացվել է բյուջեի հետ փոխհարաբերությունների և հարկային մարմնի կողմից վերահսկվող ՀՀ օրենսդրության առանձին պահանջների կատարման ճշտության ստուգում: Արդյունքում կազմվել է ՀՀ ՖՆ ստուգումների կազմակերպման և դիտարկման վարչության 16.09.2015 թ-ի թիվ 5011150 ակտը (այսուհետ նաև Ակտ): Ընկերության բողոքը վերաբերվում է Ակտի 13-րդ կետով արձանագրված խախտմանը:

Ակտի 13-րդ կետով մասնավորապես արձանագրվել է, որ ՀՀ ՖՆ ԻՀ և ՎՎԻ վարչության հետաքննության բաժնի կողմից ուղարկված փաստաթղթերով նախապատրաստված նյութերով և 06.10.2014թ. հետաքննիչի որոշմամբ պարզվել է, որ կատարած գործարքների՝ մատուցված ծառայությունների դիմաց քաղաքացիներ Սուրեն Աբրահամյանից (գործարքը կատարվել է 27.06.2013թ., հասցե ք.Երևան, Ամառանոցային 202, անձնագիր՝ AH0685651) և Վաչագան Սարուխանյանից (գործարքը կատարվել է 01.07.2013թ., բնակ. հասցե ք.Երևան, Քանաքեռ 8-րդ փող., 7-րդ շենք, բն. 5-6, հաշվ. հասցե ք.Հրազդան, Սպանդարյան փող. տուն 22) ստացել է երեք հազարական ԱՄՆ դոլար՝ խախտելով «Արժույթային կարգավորման և արժույթային վերահսկողության մասին» ՀՀ օրենքի 10-րդ հոդվածի 5-րդ կետի պահանջները:

«Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ» ՀՀ օրենսգրքի 165 հոդվածի համաձայն Հայաստանի Հանրապետությունում ապրանքների իրացման, աշխատանքների կատարման, ծառայությունների մատուցման փողային գնանշումները, ինչպես նաև այդ գործարքների դիմաց դրամական (փողային) վճարումները Հայաստանի Հանրապետության դրամով իրականացնելու պահանջը չկատարելը՝ առաջացնում են տուգանքի նշանակում՝ խախտման գումարի չափով, բայց ոչ պակաս, քան նվազագույն աշխատավարձի երկուհազարապատիկի չափով, ընդ որում՝ յուրաքանչյուր պահանջի մի քանի խախտումներ թույլ տալու դեպքում յուրաքանչյուր խախտում համարվում է մեկ խախտում:

Վերոգրյալի կապակցությամբ նախ հարկ է նշել, որ Ակտի 13-րդ կետի համաձայն ՀՀ ՖՆ ԻՀ և ՎՎԻ վարչության հետաքննության բաժնի կողմից ուղարկված փաստաթղթերով նախապատրաստված նյութերով և 06.10.2014թ. հետաքննիչի որոշմամբ պարզվել է, որ կատարած գործարքների և մատուցված ծառայությունների դիմաց քաղաքացիներ Սուրեն Աբրահամյանից և Վաչագան Սարուխանյանից ստացել է երեք հազարական ԱՄՆ դոլար: Սակայն, Ակտի 13-րդ կետում չկա որևէ գրառում այն մասին, թե քաղաքացիներ Սուրեն Աբրահամյանից և Վաչագան Սարուխանյանից կոնկրետ ում կողմից է ստացվել է երեք հազարական ԱՄՆ դոլար:

Տվյալ դեպքում, քանի որ խոսքը գնում է «Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ» ՀՀ օրենսգրքի 165 հոդվածի պահանջները խախտվելու մասին, հետևապես նաև Ակտում պետք է հստակ նշվեր, թե խախտումը կոնկրետ ում կողմից է կատարվել:

Բացի այդ, «ՀՀ-ում ստուգումների կազմակերպման և անցկացման մասին» ՀՀ օրենքի Հավելված 2-ի 1.1 կետի համաձայն. «Սույն կարգով սահմանվում է Հայաստանի Հանրապետության հարկային օրենսդրությամբ նախատեսված դեպքերում հարկային մարմնի կողմից հարկվող օբյեկտների և հարկային պարտավորությունների հաշվարկմանը (գնահատմանը), ինչպես նաև արժույթային հարաբերությունները կարգավորող օրենքների և դրանց հիման վրա ընդունված իրավական այլ ակտերի պահանջների կադրամանն ուղղված հսկիչ գնումների իրականացման կարգը»:

Հավելված 2-ի 1.2 կետի համաձայն. «Հսկիչ գնում է համարվում հարկային պարտավորությունների հաշվարկման (գնահատման) նպատակով հարկային մարմնի կողմից իրականացվող ապրանքների, առարկաների, աշխատանքների, ծառայությունների գների, Հայաստանի Հանրապետությունում ռեզիդենտների ու ոչ ռեզիդենտների կողմից իրականացվող արժույթային գործարքների վերահսկողության և հսկիչ-դրամարկղային մեքենաների շահագործման կանոնների պահպանման ուսումնասիրությունը»:

Ելնելով վերոգրյալից՝ Հանձնաժողովը գտնում է, որ քննարկվող դեպքում «Արժույթային կարգավորման և արժույթային վերահսկողության մասին» ՀՀ օրենքի 10-րդ հոդվածի 5-րդ կետի պահանջների խախտման փաստը պետք է արձանագրվեր և ապացուցվեր «ՀՀ-ում ստուգումների կազմակերպման և անցկացման մասին» ՀՀ օրենքի Հավելված 2-ով սահմանված ընթացակարգով իրականացված հսկիչ գնման միջոցով: Սակայն տվյալ դեպքում Ակտի 13-րդ կետով արձանագրված խախտումը կատարված լինելու հանգամանքը չի հիմնավորվել Հավելված 2-ով սահմանված կարգով իրականացված հսկիչ գնման միջոցով: Այսինքն, նշվածից կարելի է եզրակացնել, որ Ակտի 13-րդ կետում նկարագրված խախտումն արձանագրվել է ՀՀ

օրենսդրությամբ նախատեսված պահանջների չպահպանման արդյունքում, հետևապես նաև չի կարող սահմանված կարգով ապացուցված համարվել:

Ինչ վերաբերվում է ՀՀ ՖՆ իրավաբանական վարչության պետի 14.10.2015թ-ի թիվ 301275/02 որոշման դեմ բերված բողոքին, ապա այն չի կարող վերադասության կարգով քննության առնվել, քանի որ բերվել է «Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ» ՀՀ օրենսգրքի 288-րդ հոդվածով նախատեսված ժամկետի խախտմամբ:

Ելնելով քննարկման արդյունքներից և ղեկավարվելով «Հարկային ծառայության մասին» ՀՀ օրենքի 43.1-րդ հոդվածի և «Մաքսային ծառայության մասին» ՀՀ օրենքի 37-րդ հոդվածի պահանջներով հանձնաժողովը

ո Ր Ո Շ Ո Ւ Մ Է՝

Չեղյալ համարել ՀՀ ՖՆ ստուգումների կազմակերպման և դիտարկման վարչության 16.09.2015 թ-ի թիվ 5011150 ակտի 13-րդ կետը:

Սույն որոշմանը չհամաձայնվելու դեպքում այն ուժի մեջ մտնելու օրվանից երկու ամսվա ընթացքում կարող է բողոքարկվել տեսչական մարմինների միասնական բողոքարկման հանձնաժողով կամ ՀՀ վարչական դատարան:

Հանձնաժողովի նախագահ՝

